

คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมา ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัด สมุทรปราการ

Quality of Life of Myanmar Migrant Workers in Samut Prakan Province

ปาริฉัตร สุริยะ¹, อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ², ปกรณ์ ปรียากร³, สุระ ญาณธโร⁴, สุดารัตน์ ต้นทอง⁵
Parichat Suriya¹, Orapin Piyasakulkiat², Pakorn Priyakorn³, Sura Yanatharo⁴, Sudarat Tonthong⁵

¹⁻³ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

⁴⁻⁵ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์

¹⁻³ Master of Public Administration Program Graduate School Kasem Bundit University

⁴⁻⁵ Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Surin Campus

¹Prmill.wk@gmail.com

Received : March 3, 2025;

Revised : November 6, 2025;

Accepted : November 7, 2025

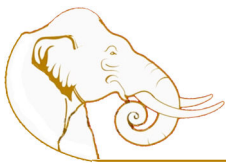
บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ 2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โรว์ ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.948 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างจึงเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการ Least - Significant Different (LSD)

ผลการวิจัยพบว่า

1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 31 - 40 ปี สามารถพูดภาษาไทยได้ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 - 15,000 บาท มีอาชีพกรรมกร และมีระยะเวลาปฏิบัติงาน 3 - 4 ปี

2) คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

3) ปัจจัยส่วนบุคคลที่จำแนกตาม เพศ อายุ ความเข้าใจในภาษาไทย อาชีพ และระยะเวลาการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต แรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมา สิทธิแรงงาน จังหวัดสมุทรปราการ

Abstract

This research aims to study: 1) The quality of life of Myanmar migrant workers in Samut Prakan Province. 2) The comparison personal factors and quality of life of Myanmar migrant workers in Samut Prakan Province. This is a quantitative research study. The participants in the study were Myanmar migrant workers who live in Samut Prakan Province. Using Taro Yamane's method, a sample size of 338 participants was determined. Data were collected using a questionnaire with a reliability coefficient of 0.948. Statistics used in descriptive data analysis include frequency, percentage, mean, and Standard Deviation and including assumption by using t-tests and one-way analysis of variance. If differences were found, pairwise comparisons were made using the Least Significant Difference (LSD) method.

The results of research found that:

1. The questionnaire responses almost of them were male, aged 31 – 40 years, able to speak Thai, average monthly income 10,000 – 15,000 Baht, occupation as laborers, and working period 3 – 4 years.

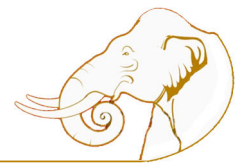
2. The quality of life of Myanmar migrant workers who live in Samut Prakan province overall was at high level. As considering each aspect averages at high level, sorted from highest to lowest were physical health, mental health, society, and environment, respectively.

3. The comparison personal factors and quality of life of Myanmar migrant workers in Samut Prakan Province classified by gender, age, understanding of Thai language, occupations and duration of work had difference, even though average monthly income had not different significant at the level of .05

Keywords: Quality of life, Myanmar migrant worker, Labour Rights, Samut Prakan province

บทนำ

ในปัจจุบันแรงงานข้ามชาติเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยประสบกับปัญหาขาดแคลนแรงงานที่มาจากอัตราการเกิดที่ลดลงและเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งส่งผลให้ตลาดแรงงานไทยต้องพึ่งพาแรงงานข้ามชาติเพิ่มขึ้น โดยกระแสการ

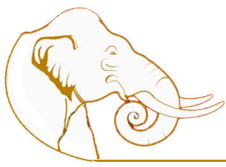

เคลื่อนย้ายแรงงานข้ามชาติที่เลือกประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทาง เพื่อแสวงหาโอกาสในการทำงาน หรืออิสระในการใช้ชีวิต สอดคล้องกับความต้องการแรงงานในประเทศไทยมีปริมาณที่สูง และแรงงานที่มีทักษะต่าง ๆ จำนวนมาก และมีค่าจ้างราคาถูก โดยเฉพาะแรงงานในภาคเกษตรกรรม (เอ็มพิกา ศรีอุตร, [ออนไลน์], 2566)

จากผลการศึกษาของสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ พบว่า โดยส่วนใหญ่แรงงานข้ามชาติทำงานในประเภท 3D คือ งานหนัก (Difficult Job) งานสกปรก (Dirty Job) และงานอันตราย (Dangerous Job) ซึ่งเป็นงานที่คนไทยไม่นิยมทำ และยังขยายขอบเขตไปในหลายกิจกรรมมากขึ้น (ชนนาถ นิตตะโย และคณะ, [ออนไลน์], 2563) แรงงานเหล่านี้นับเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมประมง ก่อสร้าง และงานบ้าน ซึ่งจังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ตั้งอยู่ใกล้ศูนย์กลางของประเทศและยังเป็นแหล่งวัตถุดิบที่นำเข้าจากต่างประเทศ เป็นคลังสินค้าที่สำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์กลางการขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ทำให้การขนส่งวัตถุดิบ และสินค้าจากโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอต่าง ๆ มีความสะดวกและเสียค่าใช้จ่ายต่ำ จึงมีส่วนสนับสนุนให้นักลงทุนเข้ามาประกอบกิจการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก โดยจังหวัดสมุทรปราการในปัจจุบันมีโรงงานอุตสาหกรรมกว่า 6,576 โรงงาน นับได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศ โดยมีอุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ยานยนต์ และชิ้นส่วนรถยนต์ เครื่องจักร/อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์โลหะ ไฟฟ้า/ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอ ผลิตภัณฑ์อาหาร แปรรูป เคมีภัณฑ์/พลาสติก เป็นต้น (แนวโน้มเศรษฐกิจและสังคม, [ออนไลน์], 2564)

อย่างไรก็ตาม คุณภาพชีวิตคือความเป็นอยู่ทั่วไปของปัจเจกบุคคลและครอบครัวที่แสดงถึงความพึงพอใจในชีวิตที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจัดหาสิ่งจำเป็นต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยจำเป็นในการดำรงชีพ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ช่วยให้ชีวิตดำรงอยู่ได้อย่างดีตามฐานะ ของตน เป็นสิ่งที่มีคุณค่า มีความสำคัญและจำเป็นต่อบุคคลและสังคม เป็นสิ่งที่มนุษย์สามารถกำหนดสร้างเกณฑ์มาตรฐานเพื่อให้ระดับการมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นได้ และเพื่อทำให้การพัฒนาตนเองและสังคมไปสู่เป้าหมายที่ปรารถนา บุคคลแต่ละคนและแต่ละครอบครัวจึงมีการพัฒนาตนเอง สามารถช่วยยกระดับทั้งตนเองและสังคมให้มีคุณค่ามีความเจริญงอกงามพัฒนาไปสู่สังคมอุดมคติ ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมจะลดลงหรือหมดไปประเทศต่าง ๆ จึงใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้นจนถึงระดับมาตรฐานที่สังคมต้องการ เพื่อช่วยให้สมาชิกในสังคมทุกคนมีความกินดีอยู่ดี มีความสุขสมบูรณ์ (กรมการ พัฒนาชุมชน, 2551)

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย สำหรับในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ สถิติข้อมูลแรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ในจังหวัดสมุทรปราการ ไตรมาสที่ 2

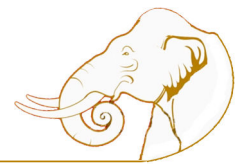
ปี 2567 โดยพบว่าแรงงานเมียนมามีทั้งหมด 149,010 คน (สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรปราการ สถิติ ข้อมูลแรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมาในจังหวัดสมุทรปราการ ไตรมาส 2 ปี 2567) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจ ศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” โดยนำเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลก World Health Organization (1997) ชด้อยฉบับ ภาษาไทยที่กำหนดองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้าน สิ่งแวดล้อม มาศึกษาถึงระดับคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ จังหวัดสมุทรปราการ และความแตกต่างกันของลักษณะส่วนบุคคลของของแรงงานข้ามชาติมีผลทำให้ คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติแตกต่างกันหรือไม่เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ
2. ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติ เมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

สมมติฐานของการวิจัย

1. เพศของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่แตกต่างกันมี คุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน
2. อายุของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่แตกต่างกันมี คุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน
3. ความเข้าใจในภาษาไทยของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัด สมุทรปราการที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัด สมุทรปราการที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน
5. อาชีพของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน
6. ระยะเวลาการปฏิบัติงานของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัด สมุทรปราการที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการว่าอยู่ในระดับใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในด้านใด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้อยู่ในระดับเกณฑ์ที่สูงขึ้นกว่าเดิม
2. ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ
3. ผลวิจัยที่ได้สามารถนำไปเป็นประโยชน์ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติให้มีความเหมาะสม และมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

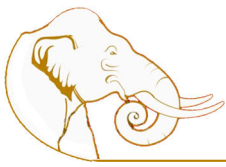
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตแรงงานข้ามชาติ

กัญญารัตน์ ทูสาวุธ (2562) ได้ให้ความหมายคุณภาพชีวิตแรงงานข้ามชาติ หมายถึง สภาพการดำรงชีวิตของแรงงานข้ามชาติที่แรงงานมีความพึงพอใจในระยะเวลาใดช่วงเวลาหนึ่งมีความเหมาะสมตามความจำเป็นพื้นฐาน โดยมีองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตที่เกี่ยวข้องกันในหลายด้าน การมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีสามารถอยู่ร่วมกับสังคมนั้น ๆ ได้ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อีกทั้งมีสถานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น รวมไปถึงความสุขในการทำงาน มีเจ้านายที่ดี มีเพื่อนร่วมงานที่ดีได้รับสวัสดิการตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน มีความสุขในการใช้ชีวิตประจำวัน มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี มีสุขอนามัยที่ดี มีการพักผ่อนหย่อนใจที่เพียงพอ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตแรงงานข้ามชาติ

กรมสุขภาพจิต ([ออนไลน์], 2567) เครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อฉบับภาษาไทย (WHOQOL-BREF-THAI) ประกอบด้วยองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านร่างกาย (Physical Domain) คือ การรับรู้สภาพทางร่างกายของบุคคล ซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวัน เช่น สภาพความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย ความสามารถในการทำงาน เป็นต้น
- 2) ด้านจิตใจ (Psychological domain) คือ การรับรู้สภาพทางจิตใจของตนเอง เช่น การรับรู้ความรู้สึกทางบวกที่บุคคลมีต่อตนเอง การรับรู้ภาพลักษณ์ของตนเอง การรับรู้ถึงความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้เกี่ยวกับความเชื่อต่างๆ ของตน ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต
- 3) ด้านสังคม (Social Relationship) คือ การรับรู้เรื่องความสัมพันธ์ของตนเองกับบุคคลอื่น การรับรู้ถึงการที่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นหรือตนเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคม

4) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) คือ การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น การรับรู้ว่าคุณภาพชีวิตอยู่อย่างอิสระ มีความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต การรับรู้ว่าคุณภาพชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดี เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย

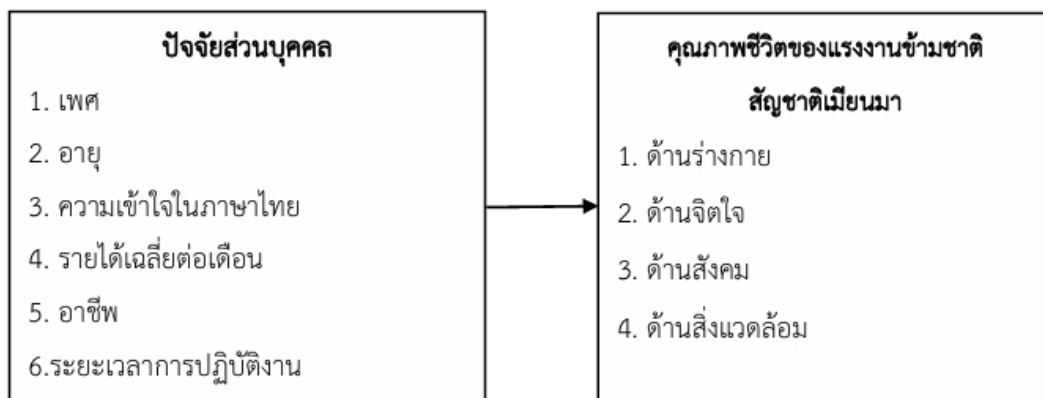
ศุภมาส รื่นสำราญ (2566) พบว่า รัฐมีการเอื้ออำนวยและเกื้อหนุนภาคธุรกิจ กลุ่มทุน ข้ามชาติ และกลุ่มทุนชาติให้ได้ประโยชน์จากแรงงานข้ามชาติที่มีราคาถูก เอื้อการสะสมทุนแบบยืดหยุ่น (Flexible Accumulation) ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะสำคัญของระบบทุนนิยมในโลกยุคปัจจุบัน ที่ถือเป็นพลังขับเคลื่อนโลกาภิวัตน์อันส่งผลให้คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของแรงงานข้ามชาตินั้น มักจะถูกกดขี่ ขูดรีด ถูกเอารัดเอาเปรียบ ไม่ได้มีสถานะเป็นมนุษย์คนหนึ่ง แต่โดยที่ไม่ได้รับแม้แต่สิทธิ มนุษยชนขั้นพื้นฐานในการใช้ชีวิต แต่ในทางกลับกัน ในขณะที่การเกิดขึ้นของสิ่งเหล่านี้กลับได้เพิ่ม อำนาจอย่างมหาศาลให้กับรัฐและระบบทุนนิยม ผสมผสานกับแนวความคิดการแบ่งแยกและอคติทางชาติพันธุ์ จึงเป็นต้นเหตุของการเกิดกระบวนการทอดทิ้งอย่างเป็นระบบ หรือ Organized Abandonment ของแรงงานข้ามชาติในไทย ที่ส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมกัน และความเหลื่อมล้ำ ทางชนชั้นทางสังคมอย่างเป็นระบบ การเลือกปฏิบัติการถูกขูดรีดและครอบงำจากผู้มีอำนาจนายทุน และรัฐทำให้คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติย่ำแย่ และไม่ได้ได้รับการบริการทางสุขภาพอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ทำให้ชีวิตของแรงงานข้ามชาติถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

กรอบแนวคิดการวิจัย

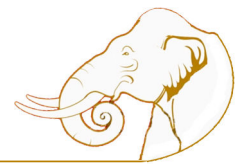
ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอในส่วนก่อนหน้า สามารถกำหนดกรอบแนวคิดได้ดังแสดงในภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมา ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มแรงงานนำเข้ามาตาม (MOU) จำนวน 2,169 คน (สำนักงานจัดหางานจังหวัดสมุทรปราการ, [ออนไลน์], 2567) กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โย มาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน และใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยการเลือกเก็บข้อมูลจากแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ที่ยินดีให้ข้อมูลและมีความสะดวกในการตอบแบบสอบถามจนครบตามจำนวน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

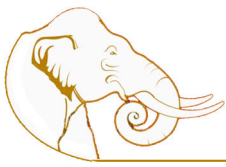
แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และมีค่าความเชื่อมั่นสอดคล้องภายในโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Coefficient's Cronbach) เท่ากับ 0.948 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ความเข้าใจในภาษาไทย 4) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5) อาชีพ และ 6) ระยะเวลาการปฏิบัติงาน จำนวน 6 ข้อ โดยใช้คำถามลักษณะตรวจสอบรายการ (check list)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านสังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 20 ข้อ โดยใช้คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแปลค่าเฉลี่ย ได้แก่ 1.00-1.80 หมายถึง น้อยที่สุด 1.81-2.60 หมายถึง น้อย 2.61-3.40 หมายถึง ปานกลาง 3.41-4.20 หมายถึง มาก และ 4.21-5.00 หมายถึง มากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าสถิติพื้นฐานในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) เพื่ออธิบายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติ t – test, การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างจึงเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการ Least - Significant Different (LSD) รวมถึงสถิติการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Coefficient's Cronbach) เพื่อใช้ในการทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

1. คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ วิเคราะห์โดยใช้สถิติการหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม

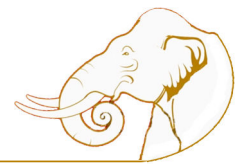
(n=338)

คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติ โดยรวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านร่างกาย	3.63	.809	มาก
2. ด้านจิตใจ	3.62	.788	มาก
3. ด้านสังคม	3.53	.784	มาก
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	3.52	.751	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.57	.642	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงถึง คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = .642) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านร่างกายมีคุณภาพชีวิตในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = .809) รองลงมา ได้แก่ ด้านจิตใจมีคุณภาพชีวิตในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = .788) ด้านสังคมมีคุณภาพชีวิตในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = .784) และด้านสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพชีวิตในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = .751) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

โดยใช้สถิติ t – test, สถิติ F-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการ LSD ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัยส่วนบุคคล	คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ จังหวัดสมุทรปราการ			
	t-test	F-test	P-value	ผลการทดสอบสมมติฐาน
เพศ	2.217	-	.027*	ยอมรับสมมติฐานที่ 1
อายุ	-	3.142	.015*	ยอมรับสมมติฐานที่ 2
ความเข้าใจในภาษาไทย	-	2.648	.033*	ยอมรับสมมติฐานที่ 3
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	-	.874	.418	ปฏิเสธสมมติฐานที่ 4
อาชีพ	-	3.994	.000*	ยอมรับสมมติฐานที่ 5
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	-	21.104	.000*	ยอมรับสมมติฐานที่ 6

จากตารางที่ 2 แสดงถึงผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการดังนี้

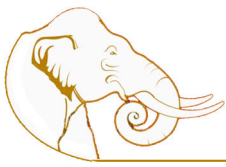
สมมติฐานที่ 1 เพศของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t\text{-test} = 2.217$, $P\text{-value} = .027$ ซึ่งค่า $P\text{-value}$ มีค่าน้อยกว่า .05) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 อายุของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F\text{-test} = 3.142$, $P\text{-value} = .015$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ความเข้าใจในภาษาไทยของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F\text{-test} = 2.648$, $P\text{-value} = .033$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 ผู้รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F\text{-test} = .874$, $P\text{-value} = .418$ ซึ่งมีค่ามากกว่า .05) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 อาชีพของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F\text{-test} = 3.994$, $P\text{-value} = .000$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 ระยะเวลาการปฏิบัติงานของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F\text{-test} = 21.104$, $P\text{-value} = .000$ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

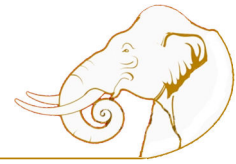
การอภิปรายผลจะเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยอธิบายตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. **คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ** พบว่า โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .642 ทั้งนี้เนื่องจาก แรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ มีคุณภาพชีวิต ด้านร่างกาย โดยพบว่าแรงงานข้ามชาติมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ รับประทานอาหารที่ดีเพียงพอต่อร่างกาย ด้านจิตใจ แรงงานรู้สึกมีความสุข และมีสมาธิในการทำงาน ด้านสังคม สามารถปรับตัวในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ ด้านสิ่งแวดล้อม แรงงานมีการได้รับการสาธารณสุขที่เพียงพอครบถ้วน สอดคล้องกับการศึกษาของ โอฬาร ถิ่นบางเตียว (2567) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การจ้างงานและคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติ โดยรวมมีความพึงพอใจต่อค่าจ้างที่ได้รับ มีคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงาน ได้รับการยอมรับและดูแลจากนายจ้างในระดับที่น่าพอใจ บางกรณีพบว่านายจ้างยอมรับแรงงานข้ามชาติเหมือนสมาชิกในครอบครัว ให้พักอยู่รวมกันกับนายจ้าง บางรายมีที่พักให้ส่วนตัว มีอาหารให้ 3 มื้อ และนายจ้างคอยช่วยเหลือดูแลในยามเจ็บไข้ไม่สบาย

2. **เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ** อภิปรายผลการศึกษาเฉพาะการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 จากการศึกษาพบว่าเพศที่แตกต่างกันของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน **จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้** สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อาภรณ์ทิพย์ บัวเพชร และ ทิพวัลย์ สมธิ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของแรงงานต่างด้าวในโรงงานอุตสาหกรรม” ผลจากการศึกษาพบว่า งานที่แรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่ได้รับเป็นงานที่ต้องใช้แรงงานเป็นหลักและมีสภาพการทำงานที่กดดันทางกายภาพ เช่น เสียงดัง ความร้อน ลักษณะงานดังกล่าวจึงเหมาะกับเพศชายมากกว่าเพศหญิง เพศชายจึงได้รับเลือกเข้าทำงานมากกว่า ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

สมมติฐานที่ 2 จากการศึกษาพบว่าอายุที่แตกต่างกันของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน **จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้** สอดคล้องกับ

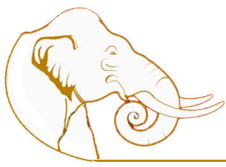
ผลการศึกษาของ พวงเพชร สุขประเสริฐ (2565) ได้ศึกษา “คุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าว กรณีศึกษา ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี” พบว่า แรงงานข้ามชาติที่มีอายุที่ต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 จากการศึกษาพบว่าความเข้าใจในภาษาไทยที่แตกต่างกันของแรงงานข้ามชาติ สัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน **จึงยอมรับสมมติฐานตั้งไว้** ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่เข้าใจภาษาไทยได้ดีมักได้รับโอกาสไม่ว่าจะเป็นเรื่องการจ้างงานและค่าจ้างที่ดีกว่า ซึ่ง การที่แรงงานข้ามชาติสามารถสื่อสารภาษาไทยได้จะสามารถช่วยให้เข้าถึงบริการสาธารณสุขได้ง่ายขึ้น เช่น การไปโรงพยาบาลหรือขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อาภรณ์ทิพย์ บัวเพชร และ ทิพวัลย์ สมิต (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของแรงงานต่างด้าวใน โรงงานอุตสาหกรรม” ผลจากการศึกษาพบว่า แรงงานต่างด้าวในบางกลุ่มยังขาดทักษะและความเชี่ยวชาญ ในการทำงานภาคอุตสาหกรรม รวมทั้งไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ทำให้ไม่มีความก้าวหน้าในงานที่จะ ไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นได้

สมมติฐานที่ 4 จากการศึกษาพบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันของแรงงานข้ามชาติสัญชาติ เมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน **จึงปฏิเสธสมมติฐานตั้ง** ทั้งนี้ เนื่องจากแม้ว่ารายได้ของแรงงานข้ามชาติจะมีความแตกต่างกัน แต่ในบางกรณีคุณภาพชีวิตของแรงงาน ข้ามชาติอาจไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจน เนื่องจากมีปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตร่วมด้วย เช่น สภาพแวดล้อมการทำงาน การเข้าถึงสวัสดิการ ซึ่งรายได้อาจไม่ใช่สิ่งที่กำหนดชีวิตของแรงงานข้ามชาติซึ่ง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ยูนันท์ ตามกาล, อุไรวรรณ รุ่งไธรัญ และ คริษฐา อ่อนแก้ว (2562) ได้ ศึกษาเรื่อง “การศึกษาคุณภาพชีวิตและการทำงานของแรงงานข้ามชาติในอุตสาหกรรมการประมงและ ต่อเนื่องประมงในประเทศไทย” ผลจากการศึกษาพบว่า แรงงานต่างด้าวในภาคประมงและต่อเนื่องประมง มีรายได้ที่แตกต่างกันแต่มีความพอเพียงในการใช้จ่ายดูแลตัวเองในชีวิตประจำวันและสามารถส่งเงินกลับไป ให้กับครอบครัวที่ประเทศต้นทางได้

สมมติฐานที่ 5 จากการศึกษาพบว่าอาชีพที่แตกต่างกันของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่ อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน **จึงยอมรับสมมติฐานตั้งไว้** ซึ่งสอดคล้อง กับการศึกษาของ อาจันต์ สงทับ และ วุฒิชัย ทองสามสี (2560) ได้ศึกษา “การพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อ คุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวในอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง” พบว่า อาชีพที่แตกต่างกันส่งผลต่อคุณภาพ ชีวิตของแรงงานข้ามชาติ

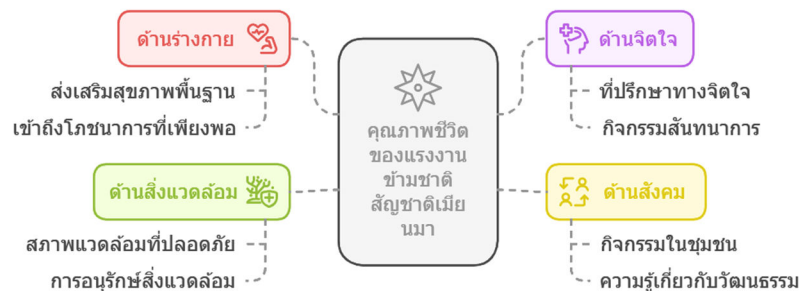
สมมติฐานที่ 6 จากการศึกษาพบว่าระยะเวลาการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันของแรงงานข้ามชาติ สัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน **จึงยอมรับสมมติฐานตั้งไว้** ทั้งนี้ เนื่องจากระยะเวลาการปฏิบัติงานของแรงงานข้ามชาติ (เช่น ระยะสั้นหรือระยะยาว) ส่งผลต่อ ประสบการณ์การปรับตัว การสร้างเครือข่ายทางสังคม และโอกาสในการพัฒนาทักษะ สอดคล้องกับผล

การศึกษาของ อาจันต์ สงทับ และ วุฒิชัย ทองสามสี (2560) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวในอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง” ผลจากการศึกษาพบว่าผู้ที่ทำงานและอาศัยอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป มีคุณภาพชีวิตดีกว่าผู้ที่ทำงานและอาศัยอยู่ในประเทศไทยน้อยกว่า 6 ปี 5.14 เท่า เนื่องจากค่าตอบแทนจะสูงขึ้นตามอายุการทำงาน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โอฟาร ถิ่นบางเตียว (2567) ได้ศึกษาเรื่อง “การจ้างงานและคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” ผลจากการศึกษาพบว่า แรงงานต่างด้าวที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นเวลานานมีประสบการณ์ในการเปลี่ยนงานและสามารถยกระดับการทำงานจากลูกจ้างมาเป็นผู้ประกอบการได้ เช่น จากพนักงานบริการเป็นเจ้าของกิจการริมชายหาด แรงงานต่างด้าวที่อยู่ในพื้นที่นานสามารถทำงานตามความชอบความถนัด มีความรู้สึกรับประกันในรายได้และความมั่นคงในด้านบริการสาธารณะของรัฐที่มีต่อตนเองและครอบครัว เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน เป็นต้น ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

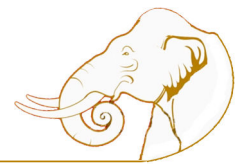
องค์ความรู้จากการวิจัย

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมา

ภาพที่ 2 แสดงองค์ความรู้จากการวิจัย

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติเมียนมาที่มีทำงานในจังหวัดสมุทรปราการนั้น มีการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสุขภาพร่างกายขั้นพื้นฐานให้มีการเข้าถึงโภชนาการที่เพียงพอเพื่อป้องกันการเกิดโรคภัยต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบสาธารณสุขของประเทศไทยได้ ด้านจิตใจให้มีการดูแลและปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิต และมีการจัดกิจกรรมสันทนาการเพื่อให้แรงงานมีความผ่อนคลายความเครียดจากการทำงาน ด้านสังคมจัดให้มีกิจกรรมในชุมชนเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีกับคนในพื้นที่และผู้ร่วมงานด้วยกันและเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมซึ่งกันและกันนำมาซึ่งการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข และในด้านสิ่งแวดล้อมทั้งที่ทำงานและที่อยู่อาศัยควรถูกสุขลักษณะ มีความปลอดภัย รวมไปถึงการมีส่วนร่วม และมีจิตสำนึกรักษาสีเขียวให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

สรุป

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของแรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมาร์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 31 - 40 ปี สามารถพูดภาษาไทยได้ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 15,000 บาท มีอาชีพกรรมกร และมีระยะเวลาปฏิบัติงาน 3 – 4 ปี
2. คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาร์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมมีคุณภาพชีวิตในระดับมาก
3. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาร์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า เพศ อายุ ความเข้าใจในภาษาไทย อาชีพ และระยะเวลาการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

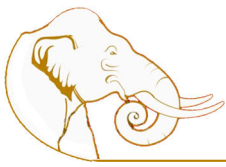
จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาร์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” จะเห็นได้ว่า แม้ว่าแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาร์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ มีคุณภาพชีวิตโดยรวมในระดับมาก อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติให้ดียิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ด้านร่างกาย ควรมีการส่งเสริมสุขภาพพื้นฐานของแรงงานข้ามชาติในทุกชุมชน พร้อมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ มีการประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงประโยชน์ของการออกกำลังกาย การให้แรงงานเข้าถึงอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการที่เพียงพอ เพื่อให้แรงงานข้ามชาติมีสุขภาพที่ดีซึ่งเป็นการเกิดโรคต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาาระบบสาธารณสุขของประเทศไทยด้วย

2. ด้านจิตใจ ควรจัดให้มีที่ปรึกษาทางด้านจิตใจ ส่งเสริมให้มีเครือข่ายแรงงานหรือสนับสนุนในชุมชน จัดกิจกรรม เช่น กีฬา งานอดิเรก หรือกิจกรรมสันทนาการเพื่อช่วยในการลดความเครียดจากการทำงาน และการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ซึ่งจะช่วยให้แรงงานข้ามชาติมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้นทำงานได้อย่างมีความสุขและสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมใหม่ได้ง่ายขึ้น

3. ด้านสังคม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้แรงงานข้ามชาติเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน เช่น งานเทศกาลหรือกิจกรรมต่าง ๆ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และกฎระเบียบของสังคมไทย เพื่อการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชน ซึ่งจะช่วยให้แรงงานข้ามชาติสามารถอยู่ร่วมกับสังคมใหม่ได้อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี ลดปัญหาการถูกกีดกัน และสามารถใช้ชีวิตในประเทศที่ทำงานได้อย่างมีความสุขและมั่นคง

4. ด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากแรงงานข้ามชาติมักอาศัยและทำงานในสภาพแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ ควรมีการสนับสนุนให้แรงงานข้ามชาติได้อยู่ในสภาพแวดล้อมในการทำงานที่

ปลอดภัย จัดอบรมให้แรงงานข้ามชาติเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้แรงงานมีส่วนร่วมในกิจกรรมรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้หรือทำความสะอาดชุมชน ซึ่งจะช่วยให้แรงงานข้ามชาติสามารถใช้ชีวิตและทำงานในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นมิตรกับสุขภาพ ซึ่งจะช่วยให้แรงงานข้ามชาติมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาในครั้งนี้ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ” เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปเพิ่มเติม ดังนี้

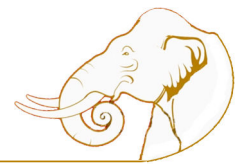
1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ เท่านั้น ซึ่งแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาในพื้นที่อื่น อาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป ควรมีการขยายพื้นที่ในการทำวิจัยให้กว้างมากขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้ทำการศึกษาในลักษณะเดียวกันนี้ในพื้นที่อื่นในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ จะทำให้เกิดการต่อยอดองค์ความรู้เรื่องคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติสัญชาติเมียนมาในพื้นที่อื่น ๆ ที่กว้างขวางมากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติในสัญชาติอื่นที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย เพื่อให้เห็นถึงข้อเปรียบเทียบและเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานข้ามชาติต่อไป

3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพด้วย โดยใช้การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีรายละเอียดและเป็นข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น และเป็นข้อมูลเพิ่มเติมที่แท้จริง หลากหลาย นำไปสู่แนวทางการแก้ไขปัญหาได้

เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2551). รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทยจากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.). กรุงเทพฯ: บีทีเอสเพรส.
- กรมสุขภาพจิต. [ออนไลน์]. (2567). เครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ ฉบับภาษาไทย. เข้าถึงได้จาก <https://dmh.go.th/test/whoqol/> สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2567.
- กัญญารัตน์ ทูสาธ. (2562). คุณภาพชีวิตแรงงานข้ามชาติ กรณีศึกษา แรงงานสัญชาติพม่า เขตตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและยุทธศาสตร์การพัฒนา) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พวงเพชร สุขประเสริฐ. (2565). “คุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าว กรณีศึกษาตลาดไท จังหวัดปทุมธานี”. วิทยาการจัดการวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์. 3(2): 51–63.

- ยุรนันท์ ตามกาล, อุไรวรรณ รุ่งไธรัญ และ คริชฐา อ่อนแก้ว. (2562). *การศึกษาคุณภาพชีวิตและการทํางานของแรงงานข้ามชาติในอุตสาหกรรมการประมงและต่อเนื่องประมงในประเทศไทย*. รายงานผลการวิจัย สถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัฐสภาไทย. [ออนไลน์]. (2563). *การคุ้มครองแรงงานข้ามชาติในประเทศไทยภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชน*. เข้าถึงได้จาก: https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=74860&filename=index. สืบค้นเมื่อ 16 มิถุนายน 2567.
- วีระ เกียบ และ ศิวัช ศรีโกคางกุล. (2560). “สถานการณ์และความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวชาวกัมพูชาในเขตจังหวัดสระแก้ว”. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 10(2): 189-204.
- ศุภมาส รื่นสำราญ. (2566). การถูกทอดทิ้งในการรับบริการด้านสุขภาพของแรงงานข้ามชาติในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 กรณีศึกษา: แรงงานสัญชาติเมียนมาร์ที่ทํางานในอุตสาหกรรมก่อสร้างในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อาจินต์ สงทับ และ วุฒิชัย ทองสามสี. (2560). “การพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวในอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง”. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*. 11(2): 191-206.
- อาภรณ์ทิพย์ บัวเพ็ชร และ ทิพวัลย์ สมิต. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสุขในการทำงานของแรงงานต่างด้าวในโรงงานอุตสาหกรรม*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- โอฬาร ถิ่นบางเตียว. (2567). “การจ้างงานและคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี”. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*. 16(1): 51-70.
- एमพิกา ศรีอุตร. [ออนไลน์]. (2566). *แรงงานข้ามชาติ: ชีวิต ลิทธิ และความหวัง*. เข้าถึงได้จาก: <https://www.masscomm.cmu.ac.th>. สืบค้นเมื่อ 16 มิถุนายน 2567.
- World Health Organization. (1997). *WHOQOL: Measuring Quality of Life*. Geneva: World Health Organization.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.